

CASTELLS 2023

SECCIÓ CULTURA

CASTELL DE MONTSONÍS

Visita al Castell:

El Castell de Montsonís és un castell situat al nucli de Montsonís, al municipi de la Foradada, comarca de la Noguera, declarat bé cultural d'interès nacional

El Castell de Montsonís, al costat de la resta de les fortaleses construïdes a la zona, va defensar la frontera entre la 'Catalunya Vella' i la 'Nova' durant 125 anys, fins a la conquesta definitiva de Lleida l'any 1149.

Es tracta d'un castell habitat, per aquest motiu la bandera segueix onejant a la Torre de l'Homenatge i algunes de les habitacions són d'ús privat. El Castell de Montsonís a més de ser pioner en obrir les seves portes al públic, és la Seu de la Fundació "Castells Culturals de Catalunya", entitat que promou activitats en aquestes antigues fortaleses.

El Castell de Montsonís va ser construït en l'any 1024 per ordre del Comte d'Urgell, Ermengol II. Va estar al llarg dels segles en mans de diversos llinatges, per arribar, - sempre de pares a fills- a Carles de Montoliu, Baró de l'Albi, trentè Senyor de Montsonís i actual propietari del castell.

Del majestuós edifici destaquen: la magnífica façana exterior, presidida per la torre d'homenatge, l'oratori privat, la cuina, els bancs festejadors, el forn de pa, la presó, el celler, l'habitació reservada als pelegrins, la sala d'armes, la sala dels escuts i la resta de sales on s'exposen tapissos i records d'altres èpoques.

Per a visitants curiosos: les magnífiques vistes des de la torre de l'homenatge, la presó amb les cadenes per als presoners; l'habitació del fugitiu, amb finestra però sense porta; el passadís secret del celler per fugir en cas de setge.

És un castell adaptat al desnivell topogràfic, dominant l'entrada al congost del Salgar i la vall d'Artesa de Segre. La façana principal del castell té dues torres quadrades amb tres portalades d'accés, la principal amb un arc de mig punt adovellat i escuts a les llindes. Hi ha una finestra germinada ogival, espitlleres i finestres renaixentistes. El coronament del castell, els merlets espitllers i la part superior de la torre de l'homenatge, és reconstruït. El castell es comunica amb l'església barroca de Sant Urbà.

L'actual castell de Montsonís és el resultat d'un procés constructiu que s'inicià en el segle XVI, quan els barons abandonaren l'antiga fortalesa alt-medieval i traslladen la seva residència a la vila, i no es clou fins a l'actualitat. La primera etapa constructiva data de la segona meitat del segle XVI, i es tracta de l'obra feta a partir d'una torre de l'antiga muralla

de Montsonís. Més tard a la segona meitat del segle XVII, es realitzaren obres de reconstrucció de l'edifici, després dels cinc assalts que van patir el castell durant la Guerra dels Segadors. A final del segle XVIII es construí l'actual església de Montsonís, enganxada al castell, i després de molts anys d'abandonament i decadència les obres realitzades en els darrers anys pels barons de l'Albi han donat a la vella construcció el seu aspecte actual.

Actualment, és també la seu de la [Fundació Castells Culturals de Catalunya](https://www.fundaciocastells.com/), que promou activitats en aquestes antigues fortaleses.

Referències:

<http://www.castellsdelleida.com/detail/3403/>

<https://www.montsonis.org/castell-montsonis>

<https://www.montsonis.org/cataleg/visita-guiada-castell-montsonis/>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Castell_de_Montson%C3%ADs

Caminada:

Començarem la nostra caminada al pàrquing de l'església de Sant Urbà de Montsonís.

Farem una gran part del camí de *Land Art*.

La ruta *Land Art* (Foradada i Montsonís) està formada per escultures fetes amb materials naturals de la zona. La idea sorgeix a partir de la cursa de muntanya Trail Lo Bunker:

Cada any, l'Ajuntament de Foradada i l'Associació Esportiva Lo Bunker organitzen la *Trail Lo Bunker*.

Les rutes passen pels pobles de Rubió, Montsonís i Foradada, a través dels camins i corriols que enllacen els municipis.

Apta per a tots els públics, compta amb diversos recorreguts i modalitats.

Des de l'Associació Trail Lo Bunker, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Foradada, es convoca des de fa anys un concurs de *Land Art*, Art de natura. Les peces es distribueixen en diferents punts del recorregut i queden instal·lades de manera permanent. La finalitat del concurs és impulsar els valors de respecte sobre l'entorn natural i la creació d'espais de conservació i diàleg amb la natura.

Començarem pujant per camins i senders fins a Lo Padrí de Montsonís, una escultura de fusta d'una grandària considerable.

Després seguirem pujant per un sender petit, tot passant per diverses feixes de conreu d'oliveres, fins arribar a una pista. Encara pujarem una mica més fins al punt més alt de l'excursió. Baixarem per un corriol tot passant per Renaixement i arbustos pintats.

Tot seguit farem una bona part de pista fins a creuar la carretera i després pujarem fins al poble de **Foradada**.

Veurem més escultures i farem una petita pujada per arribar a l'ermita de Sant Urbà (Foradada).

Baixarem a una petita bassa on trobarem 2 escultures de granotes.

Travessarem el poble de Foradada i baixarem per una pista fins a trobar uns antics safareigs no restaurats. Enfilarem l'última pujada important des d'on tindrem una bona vista de la plana i baixarem per un corriol fins a les runes de l'Ermita de Sant Feliu.

Ja només ens quedarà per arribar a la porta del Castell de Montsonís un sender bastant planer on veurem més escultures: l'Ou de Pasqua, la serp i diverses papallones.

